

**Освітня програма
Ужгородської початкової школи
«Веселка»**

Освітня діяльність ДВ УПШ «Веселка» у 2025/2026 навчальному році скерована на виконання Наказа МОН від 07.08.2024 № 1112 про Порядок та умови здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 08.08.2024 за №1222/42567 та опублікований в Офіційному віснику України) і діє до дати припинення або скасування воєнного стану на території держави. Мета програми ДВ: реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 3 до 6 (7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Основні завдання програми: сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6 (7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені оновленим Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

Структура програми – інформаційні відомості; основні освітні завдання; загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти; перелік, зміст і взаємозв'язок освітніх напрямків, логічна послідовність їх вивчення; форми організації освітнього процесу; опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, тощо.

Перспективи виконання програми: сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6 (7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

Одним із провідних напрямів діяльності у 2025/2026 н. р. є формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку, які консолідує зусилля педагогів і батьків для зміцнення національної ідентичності дітей як основи, яка виховує справжній патріотизм; сприяє формуванню у дітей позитивного образу своєї країни, утверджує активні позиції громадянина своєї країни, виховує ціннісне ставлення до своєї родини як частини свого народу, його історії, традицій, культури.

Очікувані результати:

Для вихованців і батьків:

- кожному вихованцю будуть створені умови для повноцінного особистісного росту;
- міцний стан здоров'я дітей буде сприяти підвищенню якості їх освіти;
- забезпечення індивідуального психолого-педагогічного супроводу кожної дитини;
- кожна сім'я отримує консультативну допомогу у вихованні і розвитку дітей, право участі і контролю освітньої діяльності ДВ;
- якість сформованості ключових компетенцій буде сприяти успішному навчанню дитини в школі;
- система додаткової освіти доступна і якісна.

Для педагогів:

- кожному педагогу буде надана можливість для підвищення професійної майстерності;
- кваліфікація педагогів дозволить забезпечити сформованість ключових компетенцій дошкільника;
- буде подальший розвиток умов для успішного освоєння педагогічних технологій;
- підтримка інноваційної діяльності.

Пріоритетні завдання на 2025 – 2026 н.р.:

1. Формувати стійку мотивацію педагогів до самоосвітньої та творчої діяльності в умовах оновленого Державного стандарту дошкільної освіти та викликів сьогодення.
2. Формувати основи критичного мислення та медійної компетентності дітей дошкільного віку.
3. Розвиток логіко-математичної компетентності дошкільників шляхом інтеграції завдань освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» в різні види дитячої діяльності.
4. Забезпечити наступність у впровадженні особистісно орієнтованої моделі освіти в дошкільній та початковій ланках освіти.
5. Створення безпечного, комфортного, інклюзивного середовища для всіх учасників освітнього процесу й підвищення якості освітньої діяльності закладу, з урахуванням реалій сьогодення та дії правового режиму воєнного стану.
6. Робота з батьками й налагодження тісної комунікації між усіма учасниками освітнього процесу та формування соціально- громадянської компетентності дітей дошкільного віку.

Шляхи реалізації завдань:

- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця.
- Фізичне дистанціювання.
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти.
- Блочно-тематичне планування.
- Організація розвивального середовища.
- Інтеграція різних видів діяльності.
- Використання освітніх технологій.
- Співпраця з родинами вихованців на засадах партнерства в онлайн режимі.

Загальні положення освітньої програми початкової школи

Освітня програма I ступеня (початкова освіта) Ужгородської початкової школи «Веселка» Ужгородської міської ради Закарпатської області розроблена на 2025-2026 навчальний рік відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017, що набув чинності 28.09.2017, постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 «Про Типову освітню програму, розроблену під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2, 3-4 класів», наказу департаменту освіти та гуманітарної політики №388 від 16.05.2018 «Про зарахування дітей до 1 класу загальної середньої освіти», складається на основі навчальних планів, які подані у таких документах:

Для учнів 1-А, Б, 2-Б, 3-А, Б та 4-А, Б класів відповідно Типової освітньої програми для ЗЗСО, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказами від 12.08.2022 № 743-22 та освітньої програми науково-педагогічного проекту «Інтелект України», затвердженої наказом МОН № 140 від 03.02.2021 р. дод. № 2 для 2-А класу. Для розвитку математичної компетентності та критичного мислення для учнів 1-А, Б, 2-Б, 3-А, Б та 4-А, Б класів 1 годину з варіативної частини навчального плану виділено на підсилення математики. У 2-А класі 1 годиною з варіативної частини підсилено мистецьку складову: 0,5 години на образотворче мистецтво і 0,5 години на музичне мистецтво для ефективного навчання та розвитку естетичних та духовно-ментальних цінностей. З годин фізичної культури 1 година виділена на модуль плавання. З метою посилення уваги до вивчення мови, правильної вимови, знання всіх норм і правил слововживання, вміння користуватись виразними засобами, підвищення престижності, уроки української мови з 1-4 класів поділено на групи.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні** і **міжпредметні**

зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Освітня програма визначає:

- *Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти в УПШ «Веселка» Ужгородської міської ради Закарпатської області.*
- *Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.*
- *Форми організації освітнього процесу.*
- *Перелік навчальних планів.*
- *Опис оцінювання навчальних досягнень.*

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти в Ужгородській початковій школі «Веселка» Ужгородської міської ради Закарпатської області.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку з інклюзивно-ресурсного центру, довідки ЛКК та медичної довідки 0-86.

Особи з особливими освітніми потребами можуть продовжувати здобуття початкової освіти за сімейною (домашньою) формою навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

- для 1 класу – 805 годин/навчальний рік,
- для 2-го класу – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік,
- для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах.

Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна (Українська мова, іноземна мова)
- Математична (Математика)
- Інтегрований курс (Я досліджую світ)
- Інформатична (Інформатика)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Мистецька (Образотворче мистецтво, музичне мистецтво)
- Фізкультурна (фізична культура, плавання)

Мовно-літературна освітня галузь

Метою інтегрованого курсу з мовно-літературної освіти є розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому і суспільному житті, у міжкультурному діалозі, бачити її передумовою життєвого успіху; плекання здатності спілкуватися рідною мовою; формування шанобливого ставлення до культурної спадщини; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання стійкої мотивації до читання та прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- сприяння індивідуальному самовияву учнів та взаємодії між ними через розвиток комунікативних умінь, зокрема діалогічного мовлення, театралізацію;
- розвиток умінь вдумливого читання і базових правописних умінь;
- збагачення духовного світу учнів через естетичне сприймання творів художньої літератури та медіапродуктів;
- розвиток уяви та творчого мислення учнів за допомогою творів літератури та мистецтва, медіатекстів, театралізації, гри;
- формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);
- розвиток здатності спостерігати за мовними явищами, експериментувати зі звуками, словами, фразами, зокрема і в мовних іграх, для опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- створення сприятливого мовного середовища у школі, зокрема й через пізнання сучасної дитячої літератури різної тематики та жанрів.

Відповідно до окреслених завдань, у початковому курсі рідномовної освіти виокремлено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовлення», «Театралізуємо».

Іноземна мова

Метою іншомовної освіти для загальної середньої освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей і задоволення різних життєвих потреб дитини.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** іншомовної освіти у початковій школі є:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених цією програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий під час вивчення рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;

- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах опанування іноземної мови в контексті міжкультурної парадигми, що передбачає ознайомлення з культурою народу, чію мову вивчають учні. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації в межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні загальноосвітніх навчальних закладів досягають рівня Pre-A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень в кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти».

Відповідно до мети іншомовної освіти та завдань у початковій школі, виокремлено такі **змістові лінії**: «Сприймання на слух», «Зорове сприймання», «Усна взаємодія», «Усне висловлювання», «Писемна взаємодія», «Писемне висловлювання», «Онлайн взаємодія».

Іншомовна комунікативна компетентність виявляється в безпосередньому та опосередкованому міжкультурному спілкуванні. Для формування комунікативної компетентності в умовах безпосереднього спілкування програма пропонує розгортати навчальну діяльність у межах змістових ліній **«Сприймання на слух»**, **«Усна взаємодія»**, **«Усне висловлювання»**. Змістова лінія **«Сприймання на слух»** передбачає залучення учнів до дій зі сприймання коротких простих запитань, тверджень, вказівок, інструкцій та реагування на них вербально і/ або невербально. Змістова лінія **«Усна взаємодія»** спрямована на розвиток умінь розпізнавати знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті; ставити запитання та давати відповіді про себе та щоденні справи. Змістова лінія **«Усне висловлювання»** передбачає творення коротких фраз про себе, надавання базової персональної інформації (наприклад, ім'я, адреса, родина, національність).

Для становлення комунікативної компетентності в умовах опосередкованого спілкування (на відстані в просторі та часі) запропоновано змістові лінії **«Зорове сприймання»** (читач – автор), **«Писемна взаємодія»**, **«Писемне висловлювання»**, **«Онлайн взаємодія»**. Усі перелічені змістові лінії забезпечують для учня здобуття досвіду опосередкованого спілкування та опанування низки комунікативних умінь, що дасть змогу учням розвивати комунікативну компетентність. Змістова лінія **«Зорове сприймання»** передбачає сприймання та розпізнавання знайомих слів у супроводі малюнків. У рамках змістової лінії **«Писемне висловлювання»** учні навчаються писати короткі фрази для надання базової інформації. Результатом опрацювання змістової лінії **«Онлайн взаємодія»** є оволодіння вміннями встановлювати базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання, та розміщувати прості твердження про себе у форматі онлайн.

Математична освітня галузь

Під час конструювання програми з вивчення математичної освітньої галузі головний акцент зроблено на реалізацію компетентнісного підходу у викладанні математики. Визначальними у структурі програми є обов'язкові та очікувані

результати навчання на кінець другого та четвертого класів.

Такий підхід дає можливість чітко бачити, якими компетентностями мають оволодіти молодші школярі на першому та другому циклах початкової освіти, а вчитель не мусить концентрувати свою увагу на вивченні однакового для всіх обсягу і змісту матеріалу, залишаючи за собою право його вибору з урахуванням вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб учнів шляхом розроблення власної освітньої програми.

Метою математичної освітньої галузі Стандарт визначає «розвиток математичного мислення дитини, здатностей розуміти й оцінювати математичні факти й закономірності, робити усвідомлений вибір, розпізнавати в повсякденному житті проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, моделювати процеси та ситуації для вирішення проблем».

У відповідності із загальними цілями найважливішими **завданнями** навчання математики можуть бути:

- формування здатності розпізнавати серед повсякденних проблем ті, які можна розв'язати із застосуванням математичних методів та способів;
- розвиток уміння здійснювати дослідження, аналіз, планування послідовності дій для розв'язання повсякденних проблем математичного змісту, зокрема й сюжетних задач;
- формування та розвиток усвідомлених і міцних обчислювальних навичок;
- вироблення вміння описувати побачене, почуте, прочитане за допомогою простих математичних моделей;
- формування відповідального ставлення щодо висування гіпотез, їх оцінки, доведення або спростування, обґрунтування свого вибору;
- вироблення досвіду дослідження просторових відношень, форм об'єктів навколишнього світу, конструювання площинних та об'ємних геометричних фігур;
- вироблення вміння сприймати, перетворювати та оцінювати отриману інформацію, використовуючи різні джерела, у тому числі й засоби інформаційно-комунікаційних технологій.

У початковому курсі математичної освіти відповідно до зазначеної мети і сформульованих завдань виділено такі змістові лінії: «Лічба», «Числа. Дії з числами», «Вимірювання величин», «Просторові відношення. Геометричні фігури», «Робота з даними».

Інтегрований курс «Я досліджую світ» об'єднує навчальний зміст кількох освітніх галузей: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна та здоров'язбережувальна, громадянська та історична, інформатична. Метою інтегрованого курсу «Я досліджую світ» є формування в учнів цілісної картини світу в процесі опанування соціального досвіду. Він охоплює систему знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності, способи дослідницької діяльності. Інтегрований курс сприяє розвитку наукової і технологічної грамотності учнів на основі набуття конкретного досвіду вирішення проблем.

Навчання на основі запитів

Навчання на основі запитів – процес конструювання учнями знань шляхом формулювання власних запитань та пошуку відповідей на них. Це схоже на роботу вченого, який ставить запитання, шукає відповіді на них, обговорює результати з

іншими вченими, удосконалює власне знання, шукає шляхи його використання в нових умовах, обдумує процес пізнання та шляхи удосконалення власного мислення.

Інформатична освітня галузь

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою інформатичної освітньої галузі для загальної середньої освіти є формування в учня/ учениці здатності до вирішення проблем із використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту; безпечна та відповідальна діяльність в інформаційному суспільстві.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** інформатичної освітньої галузі у початковій школі є:

- формування відповідальної позиції цифрового громадянина, навичок безпечного й етичного користування цифровими пристроями та мережами;
- формування початкових умінь розрізняти інформацію різних видів та працювати з нею за допомогою цифрових пристроїв чи без них;
- формування початкових умінь визначати, знаходити та зберігати інформацію, необхідну для розв'язання життєвих проблем (навчання, гри тощо), за допомогою цифрових пристроїв, мереж та без них, самостійно та під час групової взаємодії; розрізняти правдиву і неправдиву інформацію різних видів;
- налагодження комунікації за допомогою цифрових пристроїв та мереж для спільної творчості, співпраці, навчання, гри;
- формування початкових умінь створювати електронні тексти (зображення, відео, звуки, програми тощо) за допомогою цифрових пристроїв;
- формування вмінь презентувати себе, власну творчість, ідеї, створені продукти та інші результати індивідуальної та групової діяльності за допомогою цифрових пристроїв.

Реалізація поставленої мети та завдань у початковій школі відбувається за **змістовими лініями** “Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)”, “Моя цифрова творчість”, “Комунікація та співпраця”, “Я і цифрові пристрої”, “Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві”.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі для загальної середньої освіти є становлення самостійності учня / учениці, його / її соціальної залученості та активності через формування здорового способу життя, розвиток підприємливості, здатності до співпраці в різних середовищах, впевненості в собі та добросовістності для безпеки, добробуту та сталого розвитку.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі у початковій школі є:

- формування у школярів стійких переконань щодо цінності життя,

здоров'я і безпеки для себе і тих, хто його / її оточує;

- виховання дбайливого та усвідомленого ставлення до власного здоров'я і безпеки;
- розвиток потреби самопізнання та самовдосконалення;
- формування в учнів сталої мотивації до здорового способу життя;
- формування свідомого прагнення дотримуватися безпечної, здорової та етичної поведінки для поліпшення добробуту;
- розвиток уміння ухвалювати рішення в повсякденних ситуаціях з користю для безпеки та здоров'я;
- сприяння індивідуальному розвитку самостійності, підприємливих якостей та поведінки свідомого споживача;
- формування вміння вчитися без шкоди для здоров'я;
- створення сприятливого безпечного та здорового середовища в школі.

Зміст соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі структуровано за трьома **змістовими лініями**: «Безпека», «Здоров'я», «Добробут».

Громадянська та історична освітня галузь

Освітню програму громадянської та історичної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі для загальної середньої освіти є створення умов для формування в учня / учениці початкової школи власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, осмислення зв'язків між історією і теперішнім життям; плекання активної громадянської позиції на засадах демократії та поваги до прав людини, набуття досвіду співжиття за демократичними процедурами.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** громадянської та історичної освіти у початковій школі є:

- здобуття знань про сучасність і минуле своєї родини, місцевої громади, Батьківщини, людства, формування відповідного віковим можливостям розуміння змісту пам'ятних для себе та для громадян України подій;
- сприяння початковому усвідомленню власної гідності, цінності свободи і прав людини, своєї належності до родини, місцевої та шкільної громад, українського народу, вироблення відповідального ставлення до власної діяльності та діяльності інших;
- формування умінь орієнтуватися в історичному часі та соціальному просторі, знаходити та опрацьовувати доступну для себе суспільну інформацію, пояснювати її зміст та передавати породжені нею враження і думки;
- удосконалення набутих дітьми в дошкільному віці позитивних моделей поведінки у громадських місцях та опанування нових, пов'язаних із діяльністю школяра / школярки;
- розвиток здатності обстоювати власну думку та приймати інших, вирізняти вияви нерівності, несправедливості та дискримінації;
- створення умов для набуття успішного досвіду конструктивної взаємодії та громадянської поведінки, формування емоційно-ціннісного компоненту громадянської культури особистості.

Для формування ідентичності та громадянської компетентності учнів програма пропонує опановувати потрібні для цього знання і вміння, виробляти навички громадянської поведінки та виховувати громадянські чесноти в межах таких **змістових ліній**: «Я – Людина», «Я серед людей», «Моя культурна спадщина», «Моя шкільна і місцева громади», «Ми – громадяни України. Ми –

європейці».

Мистецька освітня галузь

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою навчання мистецтва для загальної середньої освіти є формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** навчання мистецтва у початковій школі є:

- збагачення духовного світу учня / учениці під час сприймання мистецтва та художньої творчості; виховання шани до національної і світової культурної спадщини;

- набуття досвіду творення художніх образів через опанування елементарними мистецькими вміннями; розвиток загальних і спеціальних мистецьких здібностей;

- розкриття творчого потенціалу особистості; стимулювання художньо-образного мислення, художніх інтересів; виховання естетичного смаку; сприяння творчому самовияву та розвитку індивідуального стилю учня / учениці через мистецтво;

- розвиток уміння інтерпретувати твори мистецтва, висловлювати враження та особистісне ставлення до них; засвоєння початкових знань про види мистецтва, особливості їхньої художньо-образної мови, зокрема у взаємозв'язках;

- формування вміння презентувати й оцінювати власну творчість, плекання потреби у самовдосконаленні;

- формування вміння взаємодіяти з іншими через мистецтво, виявляти зв'язки мистецтва з природним і соціокультурним середовищем;

- виховання здатності застосовувати мистецтво для отримання задоволення та емоційного самопізнання.

Реалізація поставленої мети та завдань здійснюється за **змістовими лініями**: «Художньо-практична діяльність», «Сприймання та інтерпретація мистецтва», «Комунікація через мистецтво», які окреслюють рамкову модель досягнення загальних цілей мистецької освітньої галузі.

Фізкультурна освітня галузь

Освітню програму фізкультурної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою цієї галузі для загальної середньої освіти є формування в учня / учениці стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** фізкультурної освітньої галузі у початковій школі є:

- розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових умінь та навичок, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності;

- розширення функціональних можливостей організму через цілеспрямований розвиток фізичних якостей і природних здібностей;

- збереження та зміцнення здоров'я школярів;

- формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереженні та зміцненні здоров'я;
- формування основ здорового способу життя і створення умов для покращення фізичного і психоемоційного стану;
- формування практичних навичок щодо самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку;
- розвиток комунікативних умінь під час занять фізичною культурою;
- формування морально-вольових якостей та позитивного ставлення до занять фізичною культурою і спортом;
- усвідомлення ролі занять спортом і Олімпійського руху для формування самоповаги, впевненості в собі, прагнення досягати успіху, дотримуючись принципів чесної гри;
- збільшення обсягу рухової активності, яка приносить радість дитині;
- формування творчих здібностей засобами фізичної культури.

Освітня програма фізкультурної освітньої галузі для 1-4 класів охоплює такі **змістові лінії**: «Базова рухова активність», «Ігрова та змагальна діяльність учнів (рухливі ігри та естафети)», «Турбота про стан здоров'я та безпеку». Години фізичної культури з 1-4 класів включають 1 годину плавання.

Система оцінювання в закладі:

- дозволяє реалізувати принцип дитиноцентризму в оцінювальній діяльності, що передбачає відкриття учню/учениці перспектив постійного розвитку відповідно до власних можливостей щодо опанування навчальним досвідом;

- відповідає концептуальним засадам Нової української школи та сприяє досягненню обов'язкових результатів навчання учня, визначених у Державному стандарті початкової освіти.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Навчальні досягнення учнів у 1–2- класах підлягають формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях.

Навчальні досягнення учнів у 3–4- класах підлягають рівневому оцінюванню.

Рівневе оцінювання — оцінювальне судження із зазначенням рівня результату. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами – "початковий" (П), "середній" (С), "достатній" (Д), "високий" (В)

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з

очікуваними результатами навчання, з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік є результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формуального оцінювання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формуального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

Відбувається дотримання конфіденційності під час інформування учнів та їхніх батьків про результати оцінювання. У разі висловлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель пропонує їм **індивідуалізовану діагностувальну роботу** з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-их класах – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізуватись у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуватимуться відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Де це можливо, буде не лише показуватися виникнення факту із практичної ситуації, а й, по можливості, перевірятися на практиці й встановлюватимуться причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприятиме встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилить пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищить рівень їхньої загальної культури, створить умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набуватимуть досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі даної освітньої програми складено та затверджено навчальний план УПШ «Веселка», що конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальний план для 1-А, 1-Б класів
УПШ «Веселка» на 2025-2026 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	1-А клас	1-Б клас
Мовно – літературна	Українська мова	5	5
	Іноземна мова	2	2
Математична	Математика	3+1	3+1
Мовно-літературна Математична Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна	Я досліджую світ	7	7
Інформатична	Інформатика	-	-
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2
	Плавання	1	1
Усього		19+3+1	19+3+1
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	23

Директор УПШ «Веселка»

Зоряна ГЕБУР

Навчальний план для 2 -А класу
УПШ «Веселка» на 2025-2026 н. р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		2 – А клас
Мовно – літературна	Українська мова	6
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	4
Мовно – літературна Математична Громадянська та історична Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Технологічна Мистецька Фізкультурна	Я пізнаю світ	7
Інформатична	Інформатика	1
Фізкультурна *	Фізична культура	1
	Плавання	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0.5+0.5
	Музичне мистецтво	0.5+0.5
Усього		22+2+1
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА		
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету		25

Директор УПШ «Веселка»

Зоряна ГЕБУР

Навчальний план для 2-Б класу

УПШ «Веселка»
на 2025-2026 н. р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		2-Б клас
Мовно – літературна	Українська мова	5
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	3+1
Мовно-літературна Математична Природнича Соціальна і здоров'язберезувальна Громадянська та історична Технологічна	Я досліджую світ	7
Мистецька	Інформатика	1
	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво	1 1
Фізкультурна	Фізична культура	2
	Плавання	1
Усього		21+3+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25

Директор УПШ «Веселка»

Зоряна ГЕБУР

Складено відповідно до типової освітньої програми для ЗЗСО, розробленої під керівництвом Р.Шияна затвердженої наказом МОН № 743-22 від 12.08.2022 р.

Навчальний план для 3 – А, 3- Б класів
УПШ «Веселка» на 2025-2026 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	Кількість годин на тиждень у класах
		3 – А клас	3 – Б клас
Мовно – літературна	Українська мова	5	5
	Іноземна мова	3	3
Математична	Математика	4+1	4+1
Мовно-літературна Математична Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна Інформатична	Я досліджую світ	7	7
	Інформатика	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2
	Плавання	1	1
Усього		22+3+1	22+3+1
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

Директор УПШ «Веселка»

Зоряна ГЕБУР

Складено відповідно до типової освітньої програми для ЗЗСО, розробленої під керівництвом Р.Шияна затвердженої наказом МОН № 743-22 від 12.08.2022 р.

Навчальний план для 4 – А, 4-Б класів
УПШ «Веселка» на 2025-2026 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	Кількість годин на тиждень у класах
		4– А клас	4– Б клас
Мовно – літературна	Українська мова	5	5
	Іноземна мова	3	3
Математична	Математика	4+1	4+1
Мовно-літературна Математична Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна Інформатична	Я досліджую світ	7	7
Мистецька	Інформатика	1	1
	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво	1 1	1 1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2
	Плавання	1	1
Усього		22+3+1	22+3+1
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

Директор УПШ «Веселка»

Зоряна ГЕБУР

Формами організації освітнього процесу:

Основними формами здобуття освіти в Ужгородській початковій школі «Веселка» Ужгородської міської ради є:

- інституційна (очна),
- дистанційна;
- індивідуальна (сімейна (домашня), педагогічний патронаж, екстернат).
- онлайн навчання.

Очна форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі.

Дистанційна форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.

Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.